

Lausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi tartuntatautilain väliaikaisesta muuttamisesta, VN/12741/2022.

Kiitämme mahdollisuudesta lausua esityksestä.

Esityksessä ehdotetaan jatkettavaksi eräiden covid-19-epidemian leviämisen ehkäisemiseksi säädettyjen tartuntatautilain väliaikaisesti voimassa olevien säännösten voimassaoloa. Mm. Suomeen saapuvilta henkilöiltä edellytettäisiin joko luotettavaa todistusta kuuden kuukauden sisällä sairastetusta covid-19-taudista, saadusta hyväksyttävästä covid-19-rokotussarjasta tai ennen Suomeen saapumista tehdystä negatiivisen tuloksen osoittavasta luotettavasta covid-19-testistä, tai hänen olisi käytävä covid-19-testissä Suomeen saavuttuaan. Vastaavat tartuntatautilain säännökset ovat voimassa 30.6.2022 asti ja nyt ehdotetuilla säännöksillä jatkettaisiin niiden voimassaoloa. Esityksessä ehdotetaan myös jatkettavan säännöksiä yleisistä hygieniavelvoitteista ja alueellisen tautitilanteen niin vaatiessa toissijaisena keinona kunta tai aluehallintovirasto voisi tehdä asiakas- ja osallistujamäärää koskevan rajaamispäätöksen korkean tartuntatautiriskin omaavissa toiminnoissa.

Viimesijaisena keinona esityksessä ehdotetaan, että kunta tai aluehallintovirasto voisi myös jatkossa sulkea asiakkaiden tai osallistujien käyttöön tarkoitettua elinkeino- tai muun toiminnan tilat määräajaksi tilanteessa, jossa se olisi taudin leviämisen sekä väestön terveyden vaarantavan vakavan terveydenhuollon ylikuormittumisen estämiseksi välttämätöntä. Mahdollisuus kieltää asiakkaiden tai osallistujien ottaminen tilaan voisi koskea ainoastaan toimintoja, joissa olisi erityinen riski merkittävien tartuntaketjujen syntymiselle.

Esityksessä ehdotetaan myös jatkettavaksi rajojen terveysturvallisuutta koskevien säännösten voimassaoloa siten, että säännökset otettaisiin tartuntatautilakiin, mutta niiden voimaantulosta säädettäisiin erikseen voimaantulolailla tilanteessa, jossa epidemiologiset ja lääketieteelliset perusteet rajojen terveysturvallisuustoimiin olisivat olemassa ja toimia voitaisiin pitää välttämättömänä epidemian leviämisen sekä väestön terveyden vaarantavan vakavan terveydenhuollon ylikuormittumisen ehkäisemiseksi.

Lausumme erityisesti Torniota rajakuntana koskevaa esitystä, muilta osin päätösvallan painottaminen alueellisesti aluehallintovirastoille ja kunnille on kannatettava.

Torniossa toimii terveysneuvontapiste ja testauspiste. Terveysneuvontapisteen tehtäviin kuuluu rajanylittäjien neuvonta, ohjaus ja testaus.

Suomeen saapuu Tornion rajan yli päivittäin n 9000-12 500 ylittäjää ja rajan on saanut ylittää vapaasti. Torniolle on rajakuntana velvoite pitää neuvonta- ja koronatestauspiste toiminnassa nykylainsäädännön mukaan 30.6.2022 saakka. Valtioneuvoston, THL:n ja Lapin AVI:n päivittyneiden ohjeiden myötä rajanylittäjiä ei enää tutkita muuten kuin pistokoeluoontoisesti Tullin virka-avun tukemana. Neuvottavien ja testattavien määrä on romahtanut vuoden takaisesta ad 1500/vrk 0-2 henkilöön/vrk. Muissa Pohjoismaissa ei ole voimassa maahantulo rajoituksia, eikä rajanaapuri Ruotsissa Covid-19 ole enää yleisvaarallinen tartuntatauti, eikä siellä testata ihmisiä muuten, kuin lääketieteellisillä indikaatioilla. Torniossa massiivinen panostus terveysturvallisuuteen ei ole pystynyt estämään varianttien leviämistä alueelle ja sekä deltavariantti, että omikronvariantit ovat saapuneet erittäin todennäköisesti alueelle Suomen sisältä pääkaupunkiseudulta lomakausien matkustamiseen liittyen.

Omikron XJ-variantti on havaittu ensimmäiseksi tammikuussa 2022 Tornio-Kemi alueella ja Norrbottenissa ensimmäiset muutamat havainnot siitä tehtiin vasta myöhemmin Haaparannalla, joten se on todennäköisesti täältä lähtöisin.

Tornio

Lausunto VN/12741/2022
Leena Karjalainen, perusturvajohtaja
Jukka Ronkainen johtava lääkäri
Tornion kaupunki

Mikäli rajojen terveysturvallisuutta koskevia säännöksiä kaikesta huolimatta jatkettaisiin, ehdotus voimaanpanolaista on kannatettava, mutta se asettaa rajakunnan hankalaan tilanteeseen, koska tarvetta testaamiselle/neuvonnalle ei käytännössä tällä hetkellä ole ja logistiikan ylläpitäminen 31.12.2022 saakka olisi erittäin kustannustehotonta ja söisi edelleen rajallisia ja muualla tarvittavia terveydenhuollon resursseja. Valtion on korvattava tällaiset kustannukset täysimääräisesti.

Kuntien velvollisuus myöntää todistus muualla sairastetusta taudista on haasteellinen, koska kunnilla ei voi olla resursseja varmistaa eri puolilta maailmaa tulevien todistusten aitoutta. Nämä tulisi keskittää yhdelle viranomaiselle, esimerkiksi Digi- ja väestövirasto/THL.

Yhteenveto:

Tornion valtakunnan rajalla on informaatiopisteen ja vapaaehtoisten testipisteen ylläpitäminen ei ole enää terveysturvallisesti perusteltua, näillä testattavien/neuvottavien määrillä suhteessa Suomeen saapuvien määrään. Testien jatkaminen Ruotsin maarajalla ei ole millään lailla kustannustehokasta. Määrät ovat romahtaneet herkästi tarttuvista Omikronvarianteista huolimatta, kuten myös oireiden perusteella testiin hakeutuvien määrät.

Perustelemme vastaustamme kasvavalla rokotuskattavuudella rajan molemmin puolin, Ruotsin ja Pohjoismaiden muuttuneella lainsäädännöllä ja yhteiskunnan avautumisella normaaliin kanssakäymiseen.

Yhteistyöterveisin

Leena Karjalainen

Perusturvajohtaja

+358 40 648 1880

Tornion kaupunki

Hyvinvointipalvelut, hallinto

Sairaalakatu 1 , 95400 Tornio

Jukka Ronkainen

johtava lääkäri

+ 358 40 524 3185

www.tornio.fi | [#tornio400](https://twitter.com/tornio400)

